

Svetové hospodárstvo a nové usporiadanie štátov

Dôsledky 30-ročnej vojny – klesol počet obyvateľov, chudoba

Úspech

- zámorské plavby
- ľudia odchádzali osídľovať objavené územia
- rástla vzdelanosť
 - o cirkev zakladala školy
 - o pribúdali stredné školy
 - o takmer v každom európskom štáte vznik univerzít
 - o nové moderné výrobné postupy

Spôsob výroby v ranom novoveku:

1. Manufaktúry

- bohatstvo sa získavalo z nových výrobných postupov a podnikania
- manufaktúrna výroba – viac pracovníkov vyrábalo spoločne jeden výrobok, každý len niektorú jeho časť
- predovšetkým textilné, sklárske dielne, metalurgia, výrobcovia luxusného tovaru

2. Poľnohospodárska výroba

- rozvoj výroby potravín
- technologické zlepšenie – lepšie hnojenie
- nové plodiny – zemiaky, kukurica, pohánka
- prechod z trojpoľného na striedavý systém
- najímanie pracovníkov, ktorí pracovali za mzdu, koniec poddanstva

3. Obchod

- rozvoj
- nákup a predaj predmetov bežnej dennej spotreby a prevážanie na veľké vzdialenosti
- centrum obchodu – mestá na pobreží Atlantiku, mestá bohatli
- hnací motor hospodárstva – zámorský obchod

Zmeny v rozdelení spoločnosti

- feudáli mali privilégiá, no rástol vplyv bohatých mešťanov
- rytieri strácali význam, nahrádzali ich vojaci – žoldnieri
- v poľnohospodárstve práca za mzdu – koniec poddanstva – lénneho systému
- vznik nového štátneho usporiadania – panovnícky absolutizmus
- panovník zabezpečoval vládu pomocou úradníkov – vznikali centrálné spravované štátne úrady
- v 17. storočí absolutizmus ovládol takmer celú Európu – najsilnejší štát Francúzsko, Španielsko, Habsburská monarchia, Rusko. Anglicko a Nizozemsko odmietli.

Veda

- rozvoj prírodných vied – matematika, fyzika, biológia, chémia, lekárstvo
- vznik vedeckých spoločností – odbory a vedci sa špecializovali
- fyzik **Isac Newton** – zákon gravitácie
- fyzik **Denis Papin** – tlakový hrniec

SVETOVÉ HOSPODÁRSTVO A NOVÉ USPORIADANIE ŠTÁTOV

1. Pod obrázky napíš tri znaky remeselnej výroby a tri znaky manufaktúrnej výroby

2. Napíš názvy nových plodín, ktoré sa začali pestovať v Európe v období novoveku.

.....
3. Prečo sa začali pestovať tieto nové plodiny?

4. Vysvetli striedavé hospodárenie:

5. Prečo v novovekej spoločnosti rástol význam mešťanov? Ktorú skupinu obyvateľstva postupne nahrádzali?

6. **Vyznač hrubým písmom, kto tvoril skupinu nepriviligovaných mešťanov.**

Kráľ, bankár, vojak, rytier, roľník, obchodník, majiteľ manufaktúry, šľachtic

7. **Čo je absolutistický štát?**

8. **Ktoré európske krajiny boli absolutistickými štátmi? Ktorí panovníci vládli absolutisticky? (3+3 príklady, ktoré zistíš na internete)**

9. **Kto boli Isaac Newton a Denis Papin a čím sa zapísali do dejín novoveku?**

Úloha: Prepíš si poznámky do zošita, doplň pracovný list a nauč sa nové učivo.

Odfot' mi vypracované úlohy a pošli na: bronislava.uhnakova@gmail.com